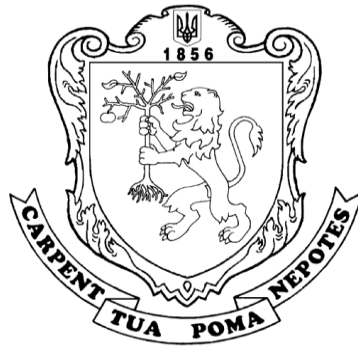

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ МЕХАНІКИ, ЕНЕРГЕТИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ТА БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»

для студентів, що навчаються за **ОПП «Маркетинг»** за першим
(бакалаврським) рівнем освіти
за спеціальністю 075- Маркетинг
галузі знань 07 – Управління та адміністрування

Львів 2022

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а саме опановують знання з технологічних методів захисту складових навколишнього середовища від дії надзвичайних ситуацій різної природи.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Вивчення загальних питань охорони праці з урахуванням особливостей підготовки молодших спеціалістів та бакалаврів за відповідними напрямками підготовки та майбутньої професійної діяльності випускників..
2. Здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є надання знань, умінь, здатностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є набуття здобувачем наступних компетентностей:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Програмні результати навчання:

P12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

P15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

Розділ 1. ОХОРОНА ПРАЦІ

Тема 1. Організаційні і правові питання охорони праці.

Тема 2. Основи виробничої санітарії.

Тема 3. Вентиляція та опалення виробничих приміщень.

Тема 4. Освітлення виробничих приміщень.

Тема 5. Загальні вимоги безпеки праці під час експлуатації технологічного обладнання.

Тема 6. Електробезпека.

Тема 7. Основи пожежної безпеки.

Розділ 2. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Тема 8. Правові, нормативно-технічні й організаційні основи забезпечення безпеки життєдіяльності (БЖД).

Тема 9. Основи безпеки життєдіяльності.

Тема 10. Надзвичайні ситуації мирного часу та їх вплив на життєдіяльність населення.

Тема 11. Основи радіаційної безпеки.

Тема 12. Специфічні надзвичайні ситуації, які можливі на території України.

Тема 13. Захист людини в надзвичайних ситуаціях

Тема 14. Основи фізіологічної безпеки людини.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
РОЗДІЛ 1. ОХОРОНА ПРАЦІ	
1.	Тема 1. Організаційні і правові питання охорони праці. Поняття і предмет охорони праці. Основні поняття, терміни і визначення в галузі охорони праці. Етапи розвитку і сучасний стан охорони праці і виробничого травматизму в Україні. Основні законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони праці. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці. Організація системи безперервного навчання в галузі охорони праці. Розслідування та облік нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві. Аналіз та прогнозування виробничого травматизму та профзахворювань на виробництві.
2.	Тема 2. Основи виробничої санітарії. Основні вимоги законодавчих та нормативно – правових актів щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя. Класифікація шкідливих речовин. Класифікація умов праці і їх вплив на працездатність людини. Характеристика енергетичних небезпечних факторів виробничих процесів та організація заходів з усунення їх шкідливого впливу. Планування території, виробничих приміщень і робочих приміщень. Паспортизація санітарно-технічного стану с.-г. підприємств.

3.	Тема 3. Вентиляція та опалення виробничих приміщень. Природна вентиляція. Механічна вентиляція. Визначення обміну повітря у виробничих приміщеннях. Методика розрахунку системи вентиляції. Опалення виробничих приміщень.
4.	Тема 4. Освітлення виробничих приміщень. Основні світлотехнічні характеристики і гігієнічні вимоги до освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення.
5.	Тема 5. Загальні вимоги безпеки праці під час експлуатації технологічного обладнання. Технічні засоби забезпечення безпеки праці. Безпека праці при експлуатації систем і посудин, що працюють під тиском. Безпека основних виробничих процесів у галузях АПК.
6.	Тема 6. Електробезпека. Дія електричного струму на організм людини. Класифікація електропристроїв і приміщень за електробезпекою. Аналіз умов ураження людини електричним струмом. Забезпечення електробезпеки. Електрозахисні засоби і запобіжне пристосування.
7.	Тема 7. Основи пожежної безпеки. Пожежонебезпечні властивості речовин і матеріалів та пожежовибухонебезпечність об'єкта. Способи і засоби гасіння пожежі.
РОЗДІЛ 2. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	
8.	Тема 8. . Правові, нормативно-технічні й організаційні основи забезпечення безпеки життєдіяльності (БЖД). Питання безпеки життєдіяльності у законах і підзаконних актах. Надзвичайні ситуації (НС) у законах і підзаконних актах. Єдина державна система запобігання і реагування на НС. Система цивільного захисту (ЦЗ). Завдання і організаційна структура ЦЗ у державі і на об'єктах народного господарства.
9.	Тема 9. Основи безпеки життєдіяльності. Основні поняття і визначення. Небезпеки та їх класифікація. Проблеми життєдіяльності.
10.	Тема 10. Надзвичайні ситуації мирного часу та їх вплив на життєдіяльність населення. Коротка характеристика можливих стихійних лих, аварій і катастроф на території України, а також в області, місці знаходження закладу освіти. Прогнозування аварійних ситуацій при проектуванні та методи і засоби захисту і локалізації аварійно-небезпечних зон.
11.	Тема 11. Основи радіаційної безпеки. Джерела та характеристика іонізуючих випромінювань. Небезпечна дія радону на життєдіяльність. Негативний вплив радіації на людину.
12.	Тема 12. Специфічні надзвичайні ситуації, які можливі на території України. Дія космічних тіл на нашу планету. Озонова діра в атмосфері та кислотні дощі. Локальний ядерний конфлікт та його трагічні наслідки.
13.	Тема 13. Захист людини в надзвичайних ситуаціях. Оповіщення про загрозу або виникнення (НС). Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту та заходи евакуації. Інженерний захист територій, радіаційний і хімічний захист. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.
14.	Тема 14. Основи фізіологічної безпеки людини. Суть безпеки організму людини. Внутрішні та зовнішні подразники. Психологічні особливості людини. Вплив негативних факторів на здоров'я людини.

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»**

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
1.	Вивчення законодавства України з охорони праці.
2.	Дослідження метеорологічних умов в приміщенні і на робочих місцях.
3.	Дослідження ефективності природного та штучного виробничого освітлення.
4.	Використання індивідуальних засобів захисту та їх розрахунків.
5.	Дослідження ефективності роботи вентиляційної установки.
6.	Вивчення первинних технічних засобів пожежогасіння.
7.	Аналіз виробничого травматизму.
8.	Аналіз природних стихійних лих. Тектонічні стихійні лиха. Топологічні стихійні лиха. Метеорологічні стихійні лиха. Природні пожежі.
9.	Аналіз правил поведінки людини під час стихійного лиха. Дії людини до виникнення стихійного лиха. Дії людини під час стихійного лиха . Дії людини після стихійного лиха .
10.	Вивчення правил поведінки людини під час виникнення техногенних небезпек Радіаційна небезпека та дії людини. Хімічна небезпека та дії людини. Дія ртуті на організм людини.
11.	Надання першої долікарської допомоги. Основні причини побутового травматизму. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги.
12.	Організація раціонального харчування людини. Принципи раціонального харчування людини. Розрахувати потребу в продуктах харчування для людини зайнятій у різних сферах діяльності (за індивідуальним завданням).
13.	Темперамент людини: типологія, діагностика. Типи темпераментів людини. Визначення типу темпераменту за тестом Айзенка.
14.	Профілактика харчових отруєнь під час літнього оздоровлення. Ознайомлення з клінікою, діагностикою та профілактикою харчових отруєнь. Формування практичних навичок щодо дій у разі виникнення харчового отруєння до моменту прибуття швидкої допомоги або госпіталізації.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
1.	Поняття, мета та завдання дисципліни «Основи охорони праці». Історія предмету, його сучасний стан в Україні та перспективи розвитку на майбутнє. Науковий зміст курсу ООП, його структура та зв'язки з іншими дисциплінами. Соціально-економічне значення охорони праці.
2	Праця - найвища форма діяльності людини, еволюція її різновидів та класифікація за різними принципами. Планування та фінансування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій.

3	Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Необхідність проведення та основні методи аналізу виробничого травматизму
4	Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.
5	Вимоги техніки безпеки до виробничих приміщень, робочих місць та обладнання для різних технологічних процесів.
6	Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Пожежна безпека технологічного устаткування, обладнання, систем опалення, вентиляції.
7	Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.
8	Основні медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я людини.
9	Значення рис та якостей характеру людини на безпеку життєдіяльності.
10	Вплив на організм людини радіоактивних речовин.
11	Екологічні проблеми глобального характеру.
12	Характеристика основних видів харчових речовин та їх роль в процесі обміну речовин.
13	Основні принципи радіозахисного харчування.
14	Наслідки Чорнобильської катастрофи для України та для людства в цілому.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести*
- 3. Практична перевірка – аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань.*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

В умовах дистанційного навчання поточний і підсумковий контроль здійснюється з використанням інтернет-технологій різними шляхами комунікацій (зокрема, Zoom, Google Meet, Skype, Moodle).

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні,

логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ»

1. Поняття, мета та завдання дисципліни "Основи охорони праці".
2. Історія охорони праці, її сучасний стан та перспективи розвитку у майбутньому.
3. Соціально-економічне значення охорони праці. Методика оцінки втрат від виробничого травматизму.
4. Поняття та класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
5. Закон України "Про охорону праці" та його основні положення.
6. Основні законодавчі акти про охорону праці, їх правове поле та сфера дії.
7. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
8. Методи аналізу виробничого травматизму.
9. Умови праці та їх вплив на працездатність людини і охорону її праці.
10. Поняття про мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату.
11. Статистичний метод аналізу виробничого травматизму та його показники.
12. Оцінка втрат від виробничого травматизму.
13. Джерела виникнення та класифікація небезпечних та шкідливих виробничих чинників.
14. Шкідливі речовини та їх поділ за дією на організм людини та безпекою.
15. Поняття про ГДР шкідливого чинника та ГДК шкідливої речовини.
16. Основні групи причин виробничого травматизму та необхідність його аналізу.
17. Основні методи аналізу виробничого травматизму та їх характеристика.
18. Організація служби охорони праці на підприємстві та її завдання.
19. Особливості монографічного, топографічного та економічного методів аналізу травматизму.
20. Оцінка втрат від виробничого травматизму та їх елементи.
21. Індивідуальні та колективні засоби захисту працівників від шкідливих речовин та небезпечних чинників.
22. Права та обов'язки служби охорони праці на підприємствах.
23. Мета та основні функції управління охороною праці.
24. Паспортизація умов праці та її складові елементи. Карта умов праці.
25. Гарантії охорони праці жінок та підлітків чинним трудовим законодавством.
26. Права та обов'язки спеціаліста з охорони праці та його служби.
27. Порядок проведення атестації робочих місць.
28. Планування та фінансування заходів з охорони праці.

29. Навчання з питань охорони праці та його основні принципи. Види інструктажів з техніки безпеки.
30. Інструктажі з питань охорони праці, їх види та зміст.
31. Групи нормативних документів з охорони праці їх характеристика.
32. Порядок проведення інструктажів з охорони праці.
33. Органи державного нагляду за охороною праці та їх основні повноваження та права.
34. Державний та громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.
35. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві.
36. Порядок та терміни розслідування нещасних випадків. Склад комісії. Акт форми Н-1 про нещасний випадок.
37. Класифікація причин нещасних випадків.
38. Спеціальне розслідування нещасних випадків, особливості його застосування та проведення.
39. Категорії аварій. Розслідування та облік аварій.
40. Шкідливі речовини та їх поділ за дією на організм людини. Поняття ГДК шкідливої речовини.
41. Планування території, виробничих приміщень і робочих місць.
42. Класифікація вантажів за масою, небезпечністю та технологічними властивостями.
43. Методика та прилади для контролю за параметрами мікроклімату.
44. Загальні заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.
45. Повітря робочої зони та джерела його забруднення. Види отруень.
46. Актуальність і завдання курсу безпека життєдіяльності.
47. Класифікація небезпек.
48. Означення і вимірювання ризику.
49. Методологія дослідження ризику.
50. Людський фактор в проблемі безпеки.
51. Поняття про аналізатори (механізм сприйняття інформації).
52. Спільні властивості аналізаторів.
53. Зоровий аналізатор, освітлення та колір.
54. Колір і безпека праці.
55. Слуховий аналізатор і дія шуму на людину.
56. Психофізіологія слуху.
57. Класифікація заходів боротьби з шумом у джерелах його утворення.
58. Класифікація заходів боротьби з шумом на шляху його поширення.
59. Класифікація заходів боротьби з шумом за допомогою організаційних та медичних заходів.
60. Методи оцінки психологічних особливостей людини. Психологічний метод (тестування).
61. Типи темпераментів залежно від основних властивостей нервово-психічних процесів.
62. Основні психологічні особливості людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
63. Пам'ять, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
64. Увага, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
65. Мислення, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
66. Ризик і обережність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
67. Сенсомоторні реакції, як психологічні особливості людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
68. Воля, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
69. Здібності, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
70. Комунікабельність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.

71. Сором'язливість, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
72. Компетентність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
73. Характер і темперамент, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
74. Емоції, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
75. Психічна травма (конфлікти).
76. Алкоголь і алкоголізм як фактор зниження життєдіяльності.
77. Наркотики і наркоманія як фактор зниження життєдіяльності.
78. Втома і перевтома.
79. Хворобливі стани (захворювання).
80. Особливості психофізіологічного стану підлітків.
81. Особливості психофізіологічного стану жінок.
82. Особливості психофізіологічного людей похилого віку.
83. Методи визначення працездатності людини.
84. Оздоровча фізична культура.
85. Медико-біологічні засоби.
86. Психологічні засоби, як медико-біологічний засіб підвищення життєдіяльності.
87. Профвідбір і профорієнтація, як засіб підвищення життєдіяльності.
88. Українська національна система тіловиховання людини
89. Медико-біологічні засоби підвищення життєдіяльності.
90. Раціональне харчування, як медико-біологічний засіб підвищення життєдіяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Тимочко В.О., Городецький І.М., Березовецький А.П., Ковальчук Ю.О., Мазур І.Б., Сафонов С.А., Стефанишин В.Ю. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Практикум: навчальне видання. Львів: Сполом, 2022. 376 с.
2. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці: Підручник. К.: Основа, 2002. 320 с.
3. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навчальний посібник / Пістун І.П., Березовецький А.П., Тимочко В.О., Городецький І.М.; за ред. І.П.Пістуна. «Тріада плюс», 2017. Ч.1. 620 с.
4. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навчальний посібник / Пістун І.П., Тимочко В.О., Городецький І.М., Березовецький А.П.; за ред. І.П.Пістуна. «Тріада плюс», 2015. Ч.11. 224 с.

Допоміжна література

1. Пістун І.П., Кіт Ю.В., Березовецький А.П. Практикум з охорони праці: Навчальний посібник. Суми: Видавництво «Університетська книга», 2000. 207 с.
2. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: навч. посібник. Суми: університетська книга, 2001. 339 с.
3. Манойло О.Г., Осипенко В.І., Булюк В.І., Швець В.Г. Цивільний захист: Навчальний посібник для студентів всіх спеціальностей / за редакцією О.Г. Манойло. Одеська національна академія харчових технологій, 2013. 108 с.
4. Кодекс цивільного захисту України, указ президента України від 2.10.2012. №5403-VI. Голос України від 20.11.2012. № 220.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси, книжковий фонд, періодика та фонди на

електронних носіях бібліотеки ЛНУП, наукових, науково-технічних та інших бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

<http://ukr-tur.narod.ru/bibl/bibliot.htm>

<http://ukrlibrary.org/1101.htm>

<http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Навчально-методичний комплекс з дисципліни в електронному форматі розміщений на офіційному сайті Львівського національного університету природокористування на платформі MOODLE.